

creației lui Ion Cojar o dau limpezimea, robustețea și siguranța de sine a unei gândiri care afirmă, cu puternic spirit partinic, noblețea umană. Totodată, însă, îl tentează disponibilitatea pentru o diversitate de genuri dramatice, înclinația pentru o arie foarte largă de modalități.

Prin *Tragedia optimistă* și *Poemul lui Octombrie*, el s-a recomandat ca un creator ce imprimă forme expresive spectacolului agitatoric. Ambele reprezentații au fost semnificative printr-o mare vibrație interioară și o concentrată atmosferă poetică, romantic revoluționară, total diferită de entuziasmul vag și zgomotos. S-a manifestat aici una dintre principalele aspirații din domeniul expresiei agitatorice: un limbaj esențializat, despuțat de orice adaos ornamental, un laconism euritmîc și cursiv, menit să condenseze semnificații multiple într-un desen regizoral cît mai sumar. S-a putut realiza aici tendința tînărului regizor de a da spectacolului o disciplină plastică corespunzătoare imaginii „poporului în acțiune”, o orchestrație omogenă, în care se disting limpede soliștii.

Cu *Prima întîlnire*, Cojar trece spre o nouă etapă a creației sale, realizînd un spectacol-manifest de mare sensibilitate și poezie. Buzuindu-se pe formula scenografică emoționantă a lui Toni Gheorghiu, regizorul a obținut un patos scenic vibrant prin simplitatea și adîncimea cu care a tratat conflictul.

Transpunîndu-i pe clasici, Cojar încearcă să-și cristalizeze viziunea artistică în sensul respectării valorilor fundamentale ale textelor: soliditatea în construcția caracterelor, a conflictelor. Regizorul caută să se sprijine și în acest caz, ca și în întreaga sa activitate, de altfel, pe actor, pe dezvăluirea psihologiei personajelor surprinse în dialectica transformării lor. Colaborarea cu tineri talentați, ca: Silvia Popovici, Valeria Gagealov, Em. Petruț, C. Rauțchi, Gh. Cozorici etc. a dus la succese de afirmare și de prestigiu ale tînerilor în marile partituri.

Montările sale nu pot înfrîni toate sufragiile: astfel, unele din spectacolele sale — mai ales cele pentru copii — pot părea prea construite, lipsite de fantezie și spontaneitate. Regizorul n-a dat încă măsura întregilor sale resurse creatoare. Rezervele emise de critică în legătură cu o realizare, care a urmat altora, foarte izbutite, demonstrează neliniștea, frămîntarea continuă a artistului, niciodată mulțumit cu cele înfăptuite. El are o profesiune de credință pe care dorește s-o afirme statornic în viitorul apropiat: să realizeze puternic „solidaritatea întru aceeași trăire emotivă a celor două grupări umane care alcătuiesc reprezentația teatrală: actorii și publicul.”

Valeria Ducea

MIHAI DIMIU

Născut în 1932. A absolvit I.A.T.C. „I. L. Caragiale” în 1956. Din spectacolele puse în scenă: *Ultima oră de M. Sebastian* (spectacol de absolvire, Baia-Mare, 1956); *Tache, Ianke și Cadîr de Victor Ion Popa* (Sibiu, 1956); *Căuțiunea de Hans Lucke* (idem, 1958); *Moartea unui comis-voiajor de Arthur Miller* (idem, 1960); *Ferestre deschise de Paul Everac* (idem, 1960); *Avarul de Molière* (Baia-Mare, 1960); *Puterea întunericului de Lev Tolstoi* (Teatrul Muncitoresc C.F.R., 1961); *Îndrăzneala de Gh. Vlad* (Teatrul Regional București, 1962); *Corabia cu un singur pasager de Dan Tărchiță* (Teatrul Muncitoresc C.F.R., 1962); *Antigona și ceilalți de Peter Karvas* (idem, 1962); *Taina de Horia Stancu* (Sibiu, 1963); *Gaițele de Alexandru Kirițescu* (Teatrul Muncitoresc C.F.R., 1963); *Punctul culminant de Gheorghe Vlad* (Teatrul Regional București, 1964).

Distins cu Premiul III pentru regie la Decada dramaturgiei originale din 1956 și Premiul I pentru regie la Decada dramaturgiei originale din 1961.

Cu o circulație din ce în ce mai demonetizată, cum este și firesc, de altfel, termenul „tînărul creator” continuă totuși să se aplice nediferențiat, uitîndu-se adesea că nu întotdeauna vîrsta biologică corespunde mecanic planului maturizării în artă. Așa s-au petrecut lucrurile și cu Dimiu — la 32 de ani, semnatarul a 27 spectacole —, începînd de acum opt ani, cînd, recent absolvent al Institutului de teatru, își dădea examenul meseriei cu un spectacol *Ultima oră* la Baia-Mare, distins pentru regie la prima Decadă a dramaturgiei originale. De atunci, ca și alți

colegi ai lui, prin forța inerției noastre, a cronicarilor, a rămas „tînărul regizor”; dar, din fericire, tinerețea aceasta se reclamă la el de la ideea de vii, neastîmpărate căutări a expresiei artistice. Sigur că nu-i e numai lui proprie amintita investigație, dar de la ea pornesc și acele linii care încep să-l definească.

De pildă, la Dimiu mi se pare foarte interesant de relevant faptul că a venit pe băncile Institutului cu o prețioasă experiență de viață, cîștigată în calitate de tehnician de drumuri, un an și jumătate, la șantierele navale Galați, apoi pe Valea Siretului, la Sindreni, în sfîrșit, pe Valea Oltului, la Călimănești și Tălmăciu. Regizorul Dimiu de azi reflectă în chip evident în creația sa un anume echilibru în căutările sale, o vizibilă pondere a sobrietății mijloacelor de expresie, o aplicare foarte evidentă asupra realizării unității de ansamblu. Se simte pozitiv tendința regizorului spre un realism viguros, în desenarea intrigii și a caracterelor, rezultat al faptului că în memoria sa a rămas încă viu și puternic contactul nemijlocit cu realitățile construcției socialiste, din perioada uceniciei la școala șantierului. Nu e astfel întîmplătoare, la el, o pozitivă reticență față de exagerările zgomotoase din unele spectacole mimînd contemporaneitatea actului artistic. Lui Dimiu nu-i e deloc străină linia modernă, contemporană ca esență, care se impune azi regiei — vezi, de pildă, Ferestre deschise la Sibiu, sau Flori vii, sau Romagnola, sau Îndrăzneala, sau Antigona și ceilalți. Efectele exterioare nu-l atrag însă. Fantezia sa se supune exigent conținutului de idei, îl preocupă minuțios rotunjirea unui caracter, a unei anume mișcări scenice, e gata chiar, uneori, să se retragă în spatele textului, pentru primatul exclusiv al acestuia — cite spectacole nu vedem, să recunoaștem, în care primul rol e al regizorului (!) —, n-are ambiția ostentației regizorale. Se întîmplă însă să rămînă și la planul dirijorului corect, și aici apare primejdia să se confunde uneori chiar cu corepetitorul.

Și pentru că acest profil vine într-un moment prielnic pentru propria lui retrospectivă, e cazul să stăruim și asupra unui aspect cu dublu efect al activității sale. Dimiu a pus în scenă, cum spuneam, multe spectacole — 27 —, ilustrînd o foarte variată gamă a repertoriului, de la dramaturgia originală, clasică și contemporană (și e demnă de relevant pasiunea lui pentru literatura dramatică romînească), la Puterea întunericului și Avarul, de la Antigona și ceilalți la Moartea unui comis-voiajor. Adică o diversitate de stiluri, foarte interesantă și pozitivă în planul experienței și verificării mijloacelor, dar solicitînd totuși o disponibilitate destul de greu de acoperit atunci cînd vrei să-ți definești cu toată pregnanța personalitatea. Nu pledez — departe de mine — pentru restrîngerea orizontului sau pentru o strictă specializare, dar socotesc că se impune un spor de preocupare pentru selectarea repertoriului în funcție de propriile afinități. Alteori, e pîndit de o anume grabă în montare și, deși pornește de la premise judicioase și de la o concepție interesantă, nu toate intențiile se materializează scenic.

S-ar putea crede că exigența a fost exagerat înțeleasă. Nu e vorba însă de un profil festiv, și, la 32 de ani, un talent evident nici n-ar avea nevoie de mîngîierea izvorită din slăbiciune, ci de dragoste lucidă, întemeiată pe siguranța realității.

Dinu Săraru

DAVID ESRIG

Născut în 1935. A absolvit I.A.T.C. „I. L. Caragiale” în 1958. Din spectacolele puse în scenă: Vicleniile lui Scapin de Molière (spectacol de absolvire, Studioul I.A.T.C., 1957). La televiziune: Într-o gară mică de Dan Tărchilă (1959); Un milion pentru un suris de A. Sofronov (1960). Medalioane de actori: Lucia Sturdza Bulandra, Ion Manolescu, Costache Antoniu. Emisiuni literare, de artă plastică, etnografice, politice, economice, de circ, de estradă, de sport, de teatru de păpuși, de muzică ușoară, de muzică simfonică, emisiuni științifice, tehnice și reportaje. Un spectacol-examen cu fragmente din: Tinerețea părinților de Boris Gorbaciov; A 12-a noapte de Shakespeare; Bolnavul închipuit de Molière; Oaspetele de piatră de Pușkin și adaptări după Șalom Alehem (Studioul-școală al Teatrului Evreiesc din București); Mi se pare romantic de Radu Coșău (Teatrul de Comedie, 1961); Procesul domnului Caragiale de Mircea Ștefănescu (idem, 1962); Umbra de E. Șvarț (idem, 1963); O felie de lună de Aurel Storin (Bacău, 1963).